

TÓTH HAJNAL

Miért éppen Beethoven?

A dzsessz közérthető, csak megfelelően kell tálalni

Beethoven-művek dzsesszesítve. Akinek kellőképpen felcsigázta érdeklődését a beharangozó hír, miszerint a Sárík Péter Trió játszik a nagyváradi Moszkva Kávézóban, még hozzá Beethoven-műveket elegyítve dzsesszrel, s ott volt a lemezbemutató koncerten, annak csodálatos élményben lett része. Koncert után Sárík Péter mesélt nekünk további terveiről, a trió ez év végén megjelenő, saját szerzeményeit tartalmazó új albumáról, arról, milyen volt a Recirquel Újcirкусz Társulat zeneszerzőjeként alkotni, s persze arról, mi mindent jelent neki a dzsessz.

Szent öröm

A zenekar – **Sárík Péter** (zongora), **Fonay Tibor** (basszusgitár, bőgő), **Gálfi Attila** (dob) – remekül ötvözte a Mester zongoraszonátáit és szimfóniáit dzsesszmuzsikával és popzenei elemekkel, a trió stílusával, mégis megőrizve a Beethoven-kompozíciók eredeti hangulatát, harmóniáit. Az improvizációkkal, az újragondolt zenével, a merész, kísérletező kedvű és magával ragadó játékkal sikerült különleges, izgalmas, lenyűgöző alkotásokat létrehozniuk.

Mintegy százötvenen gyűltek össze a Sonnenfeld-palotában a Moszkva Kávézó nagytermében. A közönség meglehetősen vegyes összetételű volt – örökifjú negyvenesektől-ötvenesektől a huszonévesekig. A muzsika szemlátómást hamar elbűvölte őket. Elhangzott egyebek mellett *A mormotás fiú dala*, és volt *Holdfény szonáta*. A 7. zongoraszonátát pedig például úgy konferálta fel Sárík Péter, hogy „jó sláger volna, ha ma írta volna a Mester. A zseni az zseni.” A 13. zongoraszonátát pedig ekként ajánlotta: „Lett belőle egy latin szerzemény. Nem tudom, az öreg mit szól hozzá. Ha

TÓTH HAJNAL újságíró, szerkesztő (1971, Nagyvárad). Szülővárosában érettségizett, újságírói tanulmányokat folytatótt, majd a PKE szociológia szakán diplomázott (2007). Előbb a Bihari Napló riportere, szerkesztője, majd a nagyváradi Reggeli Újság napilap munkatársa. 2014 májusától a Várad folyóirat kulturális rovatának szerkesztője.

odajutunk majd egyszer, jól megkapjuk tőle a magunkét.”

És aztán a második részben következett az *Örömmóda*. Ekkor Sárík Péter a közönségnek adta a szólista szerepét, vagyis megénekelte a jelenlévőket, azt is hozzátéve mosolyogva: „Nem tudom, mi lesz a vége, hiszen ez dzsessz.” A koncert előtt a zenerajongók kaptak egy papírlapot az *Örömmóda* szövegével, ha valaki nem tudná, így bátran lehetett „puskázni”. Sokan énekeltek, úgyhogy jó kis együttműködés lett belőle (erről videofelvétel is készült). És valóban fellángolt a lel-

kekben az „égi szikra, szent öröm”. S ha a fényzőn nem is tündökölt a hangulatvilágításban, a zene hatására a tekintetek ragyogtak jócskán koncert után is.

Sajna a CD, mely Beethoven műveinek dzsesszfeldolgozásait tartalmazza, a váradi koncert napjáig nem jelent meg, ezért az eseményre nem tudtak hozni az új albumból. Ám Sárík Péter megígérte, hogy hamarosan juttat majd a lemezekből a Moszkva klubba is, hogy aki szeretné, megvásárolhassa.

Szabadság, szenvedély, kreativitás

A fantasztikus hangulatú koncert után **Sárík Péter** dzsessz-zongoraművész, zeneszerző, tanár, a nevét viselő trió alapítója szánt időt arra is, hogy válaszoljon kérdéseinkre. Megtudhattuk egyebek mellett, hogy a Beethoven-projekt voltaképpen a véletlen műve. Történt ugyanis, hogy *Jazzkivánságműsoruk* során valaki azt kérte tőlük, játsszák el az *Örömodát*. Meghallották ezt tavaly a Beethoven Budán elnevezésű fesztivál szervezői; kaptak az alkalmon, és felkérték a zenekart, készítsen egy egész estés Beethoven-műsort. Így tavaly májusban játszottak Beethoven-feldolgozásokat ezen a fesztiválon a budai várban. Akkor sikerük lett, hogy elhatározták: lemez lesz belőle. Tehát az új lemez, az új műsor, mondhatnók, a véletlen zenéje.

Egyébiránt ennek a fesztiválnak az az apropója, hogy Beethoven 1800. május 7-én játszott a budai várban. Ennek tiszteletére 2000 óta minden május elején Beethoven-hangversenyeket tartanak ugyanott. A Sárík Péter Trió volt az első dzsesszzenekar, amelyik Beethovent játszott ez alkalomból.

A magyarországi lemezbemutató koncert november 4-én lesz Budapesten, a Zeneakadémia nagytermében (addig alighanem valóban elkészül a CD). Szeptember 19-én romániai körútra indultak Beethoven-feldolgozásaikkal. Szatmárnémetiben volt a turnéindító koncert. Nagyvárad volt a második turnéállomás. A többi helyszín: Kolozsvár, Marosvásárhely, Jászvásár, Székelyudvarhely, Ploiești, Bukarest, Brassó, Gyergyószentmiklós. A turnézáró koncert október 1-én volt Aradon. Néhány helyen interaktív előadást is tartottak a dzsesszről.

A zongoránál Sárík Péter

– Kutyakötelességemnek éreztem azt, hogy eljőjjünk turnézni a Partiumba és Erdélybe is. Nagyon szeretek itt lenni. Ezt sokan tudják rólam.

– *Milyen emlékek fűzik Nagyváradhoz? Hiszen itt is több ízben fellépett már.*

– Várad számomra egyenlő a Moszkvával. Itt mindig adtak lehetőséget az új anyagaim megmutatására. Örülök, hogy ilyen sokan eljöttek ma este is.

– *A Beethoven-feldolgozások albuma mellett a Sárík Péter Triónak ez év*

végén megjelenik egy új lemeze. Milyen kompozíciókat hallhatunk majd, és mi lesz az új album címe?

– A zeneszerzés is roppant fontos számomra. Ezen a lemezen a saját szerzeményeim találhatók. Az album címe: *Lucky dog* – az egyik legjobb barátom emlékére. Ő nem Magyarországon élt, s ezért kicsit gyenge volt a magyar nyelvtudása. Mindig azt mondogatta magáról, hogy „én egy szerencsés kutya vagyok”. Először azt hittem, ez egy jellegzetes angol mondás. Mint kiderült, ő meg azt hitte, ez egy jellegzetes, hagyományos magyar kifejezés. Ő volt az egyik legjobb ember, akit valaha ismertem...

– *Meglehetősen „beszédese” az albumcímei; például: Idebent-odakint; Minden délibáb – hogy csak néhányat említsek. Vagy a Recirquel Újcirkusz Társulatnak komponált művei: Párizs éjjel; A meztelen bohóc; Cirkusz az éjszakában. Most pedig a Szerencsés kutya. Akár regény- vagy novellacímek is lehetnének.*

– Nekem fontos a cím. Azért is, hogy a közönséggel jobban megértsük egymást. A cím is egy híd a közönséghez, hiszen sokszor nincs dalszövegünk, csak a zene van. Volt egy lemezünk, a *Pieces*, amelyiknek például a közönség adta a címet. Megkértük az embereket, hogy cetlire írják fel az ötleteiket, s ezekből válogattunk. A dzsessz egyéb-

Pillanatkép a Moszkva klub előcsarnokában

ként ugyanolyan közérthető, mint bármi más, mint a populárisabb muzsikák, csak megfelelően kell tálalni. A mostani turnénk során például tartunk interaktív dzsessz-előadásokat is. Ezeknek is az a céljuk, hogy az emberek jobban megértsék a dzsesszt. Az interaktív előadások címe: *Amit tudni akartál a jazzről, de sosem merted megkérdezni*. Mindenféle kérdésre válaszolunk. Hogyan alakult ki a dzsessz? Mi az improvizáció? A dzsesszkoncertek közönségének zöme nem tudja, hogy igazából mi is történik, mit csinálnak a zenészek a színpadon. Azt sokan tudják, hogy improvizálunk, de azt már nem, hogy ez mit is jelent valójában. Ez nem baj, mert honnan is tudnák? Az a baj, hogy nem merik megkérdezni, sőt szégyellik, mert azt hiszik, illene tudniuk. És most itt az alkalom, hogy kérdezzenek. A kérdéseket e-mailen küldhetik el, vagy az esemény Facebook oldalára is írhatnak, hogy ne érezze magát senki kínosan, ha nem tud vagy nem ért valamit.

– *Gondolom, éppen ezért írt gyermekeknek is már zenét, A világ összes kincse című dzsessz-mesejáték dalait.*

– Igen, ennek segítségével megmutathatjuk a kicsiknek, milyen a dzsessz. A gyermekek olyanok, mint a szivacs, mindent magukba szívnak, nagyon fogékonyak. Ha gyermekkorban megszeretik a műfajt, felnőttkorban ismerős lesz a zene, és szívesen eljárnak a dzsesszkoncertekre.

– *Önnek mi mindent jelent a dzsessz?*

– A szabadság, szenvedély és kreativitás csúcsa. Minden az adott pillanatban történik, mindig minden más.

– *Milyen feladat volt Beethoven-szerzeményeket dzsesszesíteni? Milyen nehézségek adódtak az átdolgozások során?*

– Sokkal könnyebb volt az egész, mint ahogy azt először gondoltam volna. Azt vettem észre, hogy hozzánk hasonlóan gondolkodott, mint ahogy mi most a dzsessznél. Persze egy ilyen zseni életművéhez csakis nagy felelősséggel és óvatossággal szabad hozzányúlni. Sok ideig tartott, amíg a hatalmas életműből kiválasztottuk azokat a kompozíciókat, amelyeket aztán átdolgoztunk. Remélhetőleg ennek révén lesznek majd új Beethoven-rajongók, s olyanokat is megérintenek a szerzemények, akik amúgy nem nagyon vonzódnak a komolyzenéhez.

– *Gondoltak már más klasszikus komponistára is, akinek a műveit dzsesszesítenék? Beethoven után ki következne?*

A Sárík Péter Trió dzsesszesített Beethoven-szerzeményeket játszott a Moszkvában
A szerző felvételei

– Érkezett felkérés egy Haydn-műsorra is. Mivel a jövő évünk Beethovenról és a *Lucky dog* lemezzel szól majd, így várhatóan csak 2018-ban kezdünk vele foglalkozni.

– *Egy darabig a Recirquel Újcirkusz Társulatnál is tevékenykedett zeneszerzőként, zenei vezetőként. Milyen volt egy cirkuszi társulattal együtt dolgozni?*

– A társulatot fiatal magyar artisták alkotják. Azért alakult ez a trupp, hogy otthon tartsák a frissen végzett tehetséges artistákat, ne szegődjenek el más országok cirkuszaihoz, ugyanis általában az a szokás, hogy külföldre mennek. A Recirquel nem hagyományos cirkusz. Például nincsenek állatos műsorszámok. Ez is rokonszenves nekem. Keverék műfajú: színház, színpadi zenés művek egyvelege, fontos a látvány, a jelmez, a fény. Minden megtalálható benne, ami a modern művészetekben elképzelhető. Mostanra már befutott a társulat. Voltak vendégszerepelni Kolumbiában, most Chilében játszanak, és következik Kanada. Viszik a hírünket szerte a nagyvilágba.

– *A Lucky dog című új lemezt is bemutatják majd Váradon?*

– Kicsit nehéz lesz vele vándorolni, mert öt vendégművész (Borbély Mihály, Gyárfás István, Gyémánt Bálint, Várallyay Petra és Tar Gergely) is közreműködik ezen a saját számokat tartalmazó emléklemezen. De hát ki tudja?... Hátha...